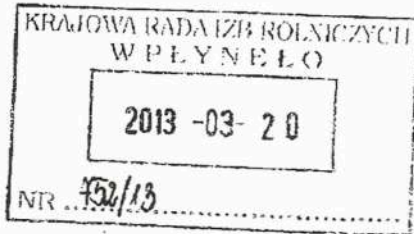

Warszawa, dnia 20 marca 2013 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

PB - zs - 074 - 113 (KS-1181)

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych***Szanowny Panie Prezesie,*

W odpowiedzi na pismo znak KRIR/KK/178/13 w sprawie uporządkowania kwestii związanych z przeprowadzeniem kontroli metodą inspekcji terenowej oraz kontroli metodą FOTO, których celem jest weryfikacja i pomiar działek rolnych zgłoszonych we wnioskach o płatności obszarowe, uprzejmie odpowiadam na poruszone przez Pana Prezesa kwestie.

- 1. Do czasu przeprowadzenia odnowienia i aktualizacji ewidencji gruntów i budynków, którą Starostwa Powiatowe prowadzą jako zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej, kontrolę działek rolnych deklarowanych we wnioskach obszarowych przeprowadzać metodą inspekcji terenowej.**

Podkreślić należy, że zgodnie z § 44 pkt 2 oraz pkt 8 *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków* wydany w celu realizacji postanowień ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. Nr 38, poz. 454), do zadań starosty związanych z prowadzeniem ewidencji gruntów i budynków, należy „utrzymanie operatu ewidencyjnego w stanie aktualności tj. zgodności z dostępnymi dla organu dokumentami i materiałami źródłowymi” oraz „modernizacja ewidencji”. Dodatkowo,

zgodnie z § 80 ust. 1 pkt. 3 lit. b wyżej wymienionego rozporządzenia, ostatecznym terminem założenia komputerowych baz danych ewidencyjnych dla terenów wiejskich był 31 grudnia 2010 r.

Na dzień dzisiejszy, jedynie 70% terenów wiejskich pokrytych jest danymi ewidencyjnymi w postaci numerycznej. Dane wektorowe przekazywane przez starostwa w dużej części nie są danymi, które powstały w wyniku procesu modernizacji gruntów i budynków, stanowią zaś zwykle przetworzenie mapy analogowej na postać cyfrową, która jest rozbieżna ze stanem faktycznym na gruncie. Ponadto, projekt nowego rozporządzenia w sprawie EGiB zakłada wydłużenie terminu założenia komputerowych baz danych ewidencyjnych do dnia 31 grudnia 2014 r. dla terenów miejskich oraz 31 grudnia 2016 r. dla terenów wiejskich.

Zatem problemy z położeniem działek ewidencyjnych identyfikowane w systemie LPIS zostaną wyeliminowane w momencie respektowania terminu realizacji ustawowych zadań przez służbę geodezyjną odpowiedzialnych za prowadzenie urzędowego rejestru ewidencji gruntów i budynków – starostów. I nie dotyczy to wyłącznie województwa lubuskiego.

W nawiązaniu do powyższego, należy zaznaczyć, iż ARiMR w celu zniwelowania lub eliminowania nieprawidłowości stwierdzanych w urzędowym rejestrze ewidencji gruntów i budynków, nie przenosząc na rolnika skutków nieaktualnych lub błędnych danych w EGiB, samodzielnie podjęła działania dotyczące weryfikacji danych, celem doprowadzenia do integracji przebiegu granic referencyjnych w systemie LPIS z ich obrazem odzwierciedlonym na ortofotomapie cyfrowej.

Zgodnie bowiem z art. 17 rozporządzenia Rady (WE) Nr 73/2009, wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są do ustanowienia zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli (ZSZiK), w tym do prowadzenia systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS), ustanowionego na podstawie map lub dokumentów, przy wykorzystaniu technik skomputeryzowanego systemu informacji geograficznych, najlepiej obrazów lotniczych lub satelitarnych.

Wobec tego, dane z urzędowego rejestru ewidencji gruntów i budynków pozyskiwane z Państwowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (PODGiK), są jednym z czynników wpływających na proces aktualizacji danych w systemie LPIS. Nie można jednak zapominać o zmianach zgłaszanych przez

rolników na materiałach graficznych dołączanych do *Wniosku o przyznanie płatności* oraz wynikach kontroli na miejscu przeprowadzanych przez ARiMR.

Dodatkowo art. 20 ust. 2 cytowanego wyżej rozporządzenia stanowi, iż kontrole administracyjne uzupełnia system kontroli na miejscu w celu zweryfikowania kwalifikowalności do pomocy (...). Państwa członkowskie mogą korzystać z technik teledetekcji (metoda FOTO) i globalnego systemu nawigacji satelitarnej w celu przeprowadzenia kontroli działek rolnych na miejscu.

Rolnicy we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej podlegają zatem takim samym zasadom weryfikacji powierzchni, a żadna dowolność państw członkowskich w tym zakresie nie może być stosowana.

Mając powyższe na uwadze wyjaśniam, że postulat dotyczący, przeprowadzania kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni wyłącznie metodą inspekcji terenowej, do czasu odnowienia i aktualizacji ewidencji gruntów i budynków (EGiB) nie znajduje uzasadnienia.

Zarówno podczas kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni realizowanej metodą inspekcji terenowej, jak również metodą FOTO, wykorzystywane są te same dane ewidencyjne, znajdujące się w systemie LPIS.

W przypadku kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni wykonywanej metodą inspekcji terenowej przeprowadza się wywiad terenowy na wszystkich działkach rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności. W trakcie kontroli odbywa się identyfikacja granic oraz pomiar powierzchni kwalifikującej się do przyznania płatności zadeklarowanych działek, bezpośrednio w terenie, a także dokonuje się sprawdzenia grupy upraw/uprawy na kontrolowanych działkach.

Natomiast w przypadku kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni przeprowadzanej metodą FOTO, pomiar powierzchni nie jest wykonywany bezpośrednio w terenie, lecz na monitorze komputera, przy wykorzystaniu aktualnej ortofotomapy (czyli odwzorowania terenu wykonanego na podstawie zdjęć lotniczych lub satelitarnych pozyskanych w roku realizacji kontroli).

Bezpośrednio w terenie realizowana jest jedynie weryfikacja poprawności deklarowanej grupy upraw/uprawy oraz na każdej działce rolnej sporządzana jest dokumentacja fotograficzna.

Na podstawie w/w zasad realizacji kontroli metodą inspekcji terenowej i metodą FOTO można jednoznacznie stwierdzić, że metody kontroli różnią się jedynie

sposobem pomiaru działek rolnych (bezpośrednio w terenie lub na ortofotomapie), natomiast dane ewidencyjne w oparciu, o które w/w kontrole są realizowane pochodzą z systemu LPIS opracowanego i aktualizowanego przez ARiMR, zatem sugerowana propozycja przeprowadzania kontroli wyłącznie metodą inspekcji terenowej jest nieuzasadniona.

2. Dokonać zmiany w procedurach kontroli na miejscu dotyczących wsparcia bezpośredniego i z tytułu ONW, „aby o kontroli rolnik był powiadamiany.”.

Należy podkreślić, iż powyższe kwestie są szczegółowo regulowane na podstawie wspólnotowych aktów prawnych.

Powiadamianie o kontroli uzależnione jest od rodzaju przeprowadzanej kontroli oraz od faktu czy nie zagraża ono celowi kontroli. Rolnik jest zawsze powiadamiany o kontroli wówczas, gdy jego obecność jest niezbędna do przeprowadzenia przedmiotowej kontroli, dotyczy to m.in. kontroli realizowanych z tytułu działań nieinwestycyjnych PROW na lata 2007-2013, działań inwestycyjnych PROW na lata 2007-2013, wspólnej polityki rybackiej i rynku owoców i warzyw.

W przypadku kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni, zgodnie z art. 27 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1122/2009 (Dz.U. L 316 z 2.12.2009 z późn. zm.) *„Kontrole na miejscu mogą być zapowiadane, jeżeli nie zagraża to celowi kontroli. Zapowiedzenie kontroli następuje z wyprzedzeniem ściśle ograniczonym do niezbędnego minimum, nieprzekraczającym 14 dni”.* Jednocześnie, zgodnie z art. 31 ust 4 *Ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (DZ.U. Nr 170 z 2008r. poz. 1051 z póź. zm.), *„Czynności kontrolne mogą być wykonywane podczas nieobecności rolnika także wówczas, gdy rolnik został zawiadomiony o kontroli zgodnie z art. 27 ust. 1 rozporządzenia nr 1122/2009.”*

Na podkreślenie zasługuje fakt, że kontrole w zakresie kwalifikowalności powierzchni ograniczają się jedynie do kontroli w zakresie powierzchni działek rolnych i weryfikacji grupy upraw/uprawy na działce. Podczas tej kontroli nie ma konieczności wizyty w siedzibie gospodarstwa celem np. weryfikacji dokumentacji lub wymogów, w odniesieniu do których obecność rolnika jest niezbędna. Celem kontroli na miejscu nie jest również weryfikacja danych z ewidencji gruntów, czy ich ewentualna modyfikacja.

Bez względu na wynik kontroli w w/w zakresie (pozytywny lub negatywny) z każdej kontroli jest sporządzany w formie pisemnej raport w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje podmiot kontrolowany (rolnik), a drugi zachowuje agencja płatnicza. W raporcie tym jest zamieszczona informacja, że w przypadku, gdy rolnik nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie z kontroli zgodnie z art. 31 ust. 7 *Ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (DZ.U. Nr 170 z 2008r. poz. 1051 z póź. zm.), może zgłosić umotywowane zastrzeżenia (w zakresie wartości stwierdzonej powierzchni działki lub stwierdzonej grupy upraw) na piśmie, co do ustaleń w nim zawartych Dyrektorowi Oddziału Regionalnego ARiMR w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu. Ponadto, w sytuacji, gdy rolnik nie został powiadomiony o kontroli, ale był obecny podczas realizacji czynności kontrolnych, również może zgłosić swoje zastrzeżenia bezpośrednio po zakończeniu kontroli. W raporcie z kontroli zamieszcza się uwagi osoby obecnej przy kontroli.

Mając na uwadze obowiązujące akty prawne, brak jest przesłanek do zmiany realizowanych przez ARiMR procedur i instrukcji w zakresie kwalifikowalności powierzchni, w tym także w zakresie zasad dotyczących powiadamiania rolnika o kontroli. Przede wszystkim należy podkreślić, iż rolnik zawsze może zgłosić swoje zastrzeżenia w stosunku do wyników kontroli, nawet wówczas gdy nie brał w niej udziału. W części przypadków, gdy rolnik uczestniczył w kontroli znajdują one już odzwierciedlenie w przesyłanej do niego drogą pocztową kopii raportu z kontroli na miejscu.

Wyrażam nadzieję, że przekazane przeze mnie informacje w wyczerpujący sposób odpowiadają na przedstawione w piśmie postulaty Lubuskiej Izby Rolniczej.

Z poważaniem,

up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Zofia Szalczyk